

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายแห่งกฎหมายอย่างหนึ่งที่ใช้ควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขเรียบร้อย โดยกำหนดว่า การกระทำหรืองดเว้นการกระทำอย่างใดเป็นความผิด หากผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องได้ผลร้ายคือสภาพบังคับในการรับโทษทางอาญา จึงอาจกล่าวได้ว่า กฎหมายอาญามีลักษณะเป็นเนื้อแท้ของกฎหมายเรียกว่า กฎหมายประเภทสารบัญญัติ (Substantive Law) แต่วิธีการที่จะบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายอาญานั้น ก็จะต้องมีกฎหมายอีกประเภทหนึ่ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการ ในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายอาญา เริ่มตั้งแต่การจับกุม การค้น สืบสวนสอบสวน ฟ้องคดี พิจารณาพิพากษา และบังคับโทษตามคำพิพากษา เราเรียกกฎหมายประเภทนี้ว่ากฎหมายวิธีสบัญญัติ (Adjective Law) จึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายวิธีสบัญญัติเป็นเครื่องมือของรัฐในการดำเนินกระบวนการยุติธรรม เพื่อคุ้มครองความสงบเรียบร้อยและสิทธิเสรีภาพของบุคคลในสังคม ดังนั้นกฎหมายวิธีสบัญญัติจึงต้องมีบทบัญญัติให้ครอบคลุมแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกันกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้เกิดปัญหาทางเทคนิคด้านข้อกฎหมายในทางปฏิบัติอันอาจเกิดจุดบอดของอำนาจรัฐในกระบวนการยุติธรรม

ศาลทหารของประเทศไทยมีเขตอำนาจพิจารณาความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาต่อบุคคลที่อยู่ในเขตอำนาจศาลทหาร เว้นแต่คดีที่มีบุคคลพลเรือนกระทำความผิดด้วยหรือคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ส่วนความผิดทางอาญาทหารจะอยู่ในประมวลกฎหมายอาญาทหาร และความผิดเกี่ยวกับวินัยทหารจะบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ. 2476

แต่เดิมการดำเนินคดีอาญากับบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารจะเป็นไปใน 2 แนวทาง โดยแนวทางแรกเป็นแนวทางที่มีลักษณะคล้ายกับแนวทางของกระบวนการยุติธรรมฝ่ายพลเรือน กล่าวคือ เมื่อมีบุคคลมาแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือในกรณีที่บุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร ถูกเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่จับกุม พนักงานสอบสวนก็จะดำเนินการสอบสวน แล้วสรุปสำนวนพร้อมความเห็นส่งมายังอัยการทหารเพื่อพิจารณา เมื่ออัยการทหารได้รับสำนวนการสอบสวนแล้ว ก็จะรายงานการคดีเสนอ

ผู้บังคับบัญชา เพื่อให้มีคำสั่งทางคดีว่าจะสั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง สั่งชะลอการฟ้องหรือสั่งจำหน่ายคดี ส่วนแนวทางที่สอง เป็นกรณีที่เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาก็จะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินคดีอาญาต่อผู้ต้องหาที่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารได้เอง เมื่อสอบสวนเสร็จก็จะสรุปสำนวนพร้อมความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้ที่มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว เมื่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้ว ก็จะเสนอความเห็นทางคดีพร้อมกับส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการทหารเพื่อพิจารณาต่อไปเช่นเดียวกับแนวทางแรก อีกทั้งยังมีกรณีที่ผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลทหารเองโดยมิได้ผ่านการสอบสวน ซึ่งศาลทหารก็จะสั่งไต่สวนมูลฟ้องเหมือนคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นอกจากนี้ ผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารดังกล่าวอาจยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับอัยการทหารก็ได้ เว้นแต่ในศาลทหารในเวลาไม่ปกติหรือศาลอาญาศึก อัยการทหารเท่านั้นมีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดี

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ซึ่งมีหลักการสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐในรูปแบบขององค์กรอิสระเพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและตรวจสอบการทุจริตประพฤติมิชอบในระบบราชการ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์ที่ว่าหากมีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีข้าราชการการเมืองว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมให้ผู้กล่าวหาขึ้นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี หรือในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ก็ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการ นอกจากนี้หากเป็นกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวกระทำความผิดก็ให้มีอำนาจดำเนินการได้เองด้วย โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะพิจารณาข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิดทางวินัย หรือทางอาญาหรือไม่ ในกรณีที่ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่ามีความผิดทางอาญา ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ส่งรายงานเอกสารและความเห็นไปยังอัยการสูงสุด หรือฟ้องคดีต่อศาลกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษา

คดี โดยให้ถือว่ารายงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นสำนวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ศาลประทับฟ้องไว้พิจารณาโดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง ตามมาตรา 97 วรรคหนึ่ง¹

เมื่ออัยการสูงสุดได้รับรายงานและเอกสารพร้อมทั้งความเห็นจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา 97 วรรคหนึ่งแล้ว หากเห็นว่ารายงานเอกสารและความเห็นที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งให้ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ มาตรา 97 วรรคสอง² บัญญัติให้อัยการสูงสุดต้องแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานขึ้น โดยมีผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากัน เพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อไป ในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการฟ้องคดีได้ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทน

ส่วนพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ซึ่งมีหลักการสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐในรูปแบบขององค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูง หรือข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้อำนวยการกองลงมา ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวได้แก่ ข้าราชการพลเรือนสามัญทุกกระทรวง ทบวง กรม ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร ข้าราชการครู พนักงานองค์กรมหาชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนข้าราชการ และพนักงานหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งในรูปแบบพิเศษอื่น ซึ่งการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีลักษณะเช่นเดียวกันกับหลักการในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

นับตั้งแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 รวมถึงพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับ ทำให้การดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมทหารเปลี่ยนแปลงไป

¹ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542, มาตรา 97 วรรคหนึ่ง.

² มาตรา 97 วรรคสอง.

เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติให้สอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมทหาร ซึ่งแบ่งเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1) เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ใช้บังคับแล้วมีปัญหาว่าผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารจะมีอำนาจยื่นฟ้องคดีต่อศาลทหารเองได้อีกหรือไม่ ซึ่งเคยมีคดีเกิดขึ้นในลักษณะนี้กล่าวคือผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารยื่นฟ้องคดีเอง และจำเลยได้ต่อสู้ในข้อกฎหมายว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ต้องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติสอบสวนก่อน จึงตัดอำนาจฟ้องโจทก์ ซึ่งศาลทหารกรุงเทพวินิจฉัยว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องได้ จำเลยจึงอ้างเหตุว่าพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 มาตรา 49 ที่ให้อำนาจผู้เสียหายฟ้องคดีเองนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลทหารกรุงเทพ ส่งเรื่องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 มาตรา 49³ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ (คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 13/2549) จึงมีประเด็นปัญหาเกิดขึ้นว่าผู้เสียหายซึ่งมิใช่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารไม่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาทั่วไปในศาลทหาร เนื่องจากตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 มาตรา 49 กำหนดให้อัยการทหารหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีอำนาจฟ้องคดีในศาลทหารได้เท่านั้น ส่วนผู้เสียหายที่มิใช่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารไม่มีสิทธิฟ้องคดีในศาลทหารเลยไม่ว่ากรณีใดๆ ดังนั้นหากเป็นกรณีที่หัวหน้าอัยการทหารหรือผู้บังคับบัญชาของอัยการทหารแล้วแต่กรณีมีคำสั่งไม่ฟ้อง ผู้เสียหายซึ่งมิใช่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารก็ไม่มีสิทธิที่จะดำเนินคดีกับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ต่อไป อันอาจเป็นการขัดต่อหลักสิทธิเสรีภาพ และหลักสิทธิในกระบวนการยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 97 วรรคแรก กำหนดให้อำนาจอัยการสูงสุดดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี นอกจากนี้ยังให้อำนาจคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทนได้ ในกรณีที่คณะทำงาน

³ มาตรา 49 ศาลทหารในเวลาปกติ ให้อัยการทหารหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา แต่ถ้าผู้เสียหายมิได้เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารแล้ว ต้องมอบคดีให้อัยการทหารเป็นโจทก์

ศาลทหารในเวลาไม่ปกติ หรือศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา 40 และมาตรา 43 ให้อัยการทหารเท่านั้นมีอำนาจเป็นโจทก์ ผู้เสียหายจะเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารหรือไม่ก็ตาม ต้องมอบคดีให้อัยการทหารเป็นโจทก์

สอบสวนพยานหลักฐานไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินคดีได้ ตามมาตรา 97 วรรคสอง แต่ทว่าในกรณีของศาลทหารตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 มาตรา 49 ได้ให้อำนาจอัยการทหารหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจของศาลทหารเท่านั้น มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา จึงเกิดเป็นปัญหาขึ้นมาในเรื่องอำนาจฟ้องเพราะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับศาลทหาร ดังนั้น หากอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือทนายที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแต่งตั้งจะยื่นฟ้องคดีต่อศาลทหารก็ย่อมไม่อาจกระทำได้ เพราะติดขัดข้อกฎหมาย ในพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 มาตรา 49 ในทางกลับกันอัยการทหารก็ไม่อาจยื่นฟ้องคดีประเภทดังกล่าวต่อศาลทหารได้เช่นกัน เพราะอาจจะเป็นปัญหาติดขัดข้อกฎหมายในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มิได้ให้อำนาจเอาไว้ ซึ่งกลายเป็นว่ากฎหมายทั้งสองฉบับมีช่องว่างและไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน เพราะต่างตัดอำนาจซึ่งกันและกันเองจากปัญหาดังกล่าวได้เคยเกิดเป็นคดีขึ้นสู่ศาลทหารกรุงเทพ และศาลก็ได้พิพากษายกฟ้องด้วยเหตุว่า อัยการศาลทหารกรุงเทพไม่มีอำนาจฟ้อง แต่ต่อมาในชั้นอุทธรณ์ศาลทหารกลางพิพากษาคำพิพากษาศาลทหารกรุงเทพ และให้ยื่นสำนวนไปดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจฟ้องคดี ตามมาตรา 47 กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการทหาร ในการดำเนินคดีอาญาในมาตรา 45 และ 46 ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องคดี โดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้ นั่น มีปัญหาว่า ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 และระเบียบราชการอัยการทหาร พ.ศ. 2501 เกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งคดีได้ด้วยตนเอง ส่วนอัยการทหารต้องเสนอคดีต่อหัวหน้าอัยการทหาร ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก หรือผู้บังคับการจังหวัดทหารบก แล้วแต่กรณีเป็นผู้สั่งคดี อัยการทหารมีอำนาจเพียงเสนอความเห็นว่าควรสั่งคดีอย่างไรเท่านั้น ดังนั้น จึงมีปัญหามาในทางปฏิบัติว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร

จากกรณีที่เกิดขึ้นถึงแม้ว่าศาลจะมีทางออกเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ก็ตาม แต่ก็ต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่ากฎหมายยังมีข้อบกพร่อง ขาดความชัดเจนและสัมพันธ์สอดคล้องกันเป็นการขัดต่อหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ และปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ก็อาจเกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมของฝ่ายพลเรือนด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลทหารของไทย และศาลทหารต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาถึงอำนาจการฟ้องคดีอาญาโดยอัยการทหาร และผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร เปรียบเทียบกับการฟ้องคดีอาญาโดยพนักงานอัยการ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอำนาจการฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ที่มีผลบังคับใช้เกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 97 และตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มาตรา 47 เกี่ยวกับอำนาจฟ้องคดี ในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ก่อให้เกิดปัญหาในกระบวนการยุติธรรมทหาร เกี่ยวกับปัญหาอำนาจการฟ้องคดีของอัยการทหาร ซึ่งเป็นช่องว่างของกฎหมายทำให้ไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้ จึงควรแก้ไขบทบัญญัติในส่วนนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐเพื่อนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายสารบัญญัติ รวมถึงอำนาจฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหาย ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหารพ.ศ. 2498 มาตรา 49 วรรคแรก เนื่องจากว่าไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคตลอดจนสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทหารทหารในประเทศไทย และต่างประเทศ
2. ศึกษาประเด็นอำนาจในการฟ้องคดีอาญาของอัยการทหาร ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 มาตรา 49 อำนาจในการฟ้องคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 97 และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มาตรา 47

3. ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับอำนาจฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร
4. ในการศึกษาได้นำหลักเกณฑ์ของผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาของศาลทหารในต่างประเทศมาประกอบการศึกษา

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาจากเอกสาร โดยจะศึกษาจากความบันทึกความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ข้อเท็จจริงจากคำพิพากษาของศาล และศึกษาจากตำรา บทความทางวิชาการแล้วนำมาวิเคราะห์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงอำนาจการฟ้องคดีอาญาของอัยการทหาร และผู้เสียหายซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลทหาร และพนักงานอัยการ
2. เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการยุติธรรมทหารในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีต่อบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่, ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
4. ทำให้ทราบแนวทางแก้ไขเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหาร ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 เกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีอาญา